

Oradea-mare, duminica 16/28 nov.

Nr. 88.

ANUL XVI — 1880.

SOCIETATEA
PETRU MAURHU

George I regele Greciei.

O caletoria la nunta.

— Schitia dela satu. —

Ve marturisescu din capul locului, că dupa ce am scrisu titlul acestor şire, nici decât n'am sciutu ce se însemnu sub el? Eram în perplesitate, că cum se calificu scrierea ce am s'o aruncu acuma pe hârtia? La ce genu literaru s'o numeru?

Novela? Dar m'aşu abate pré tare de stilul întrebuintiatu în novelele noastre, căci aceste nu se cam scriu în limb'a ce o vorbesce publicul român, ci într'o limba întipuita.

Conversare? Dar atunce dóra ar fi fost mai bine s'o fi scrisu în vr'o limba străina, într'un'a din acele cari sânt preferite în multe societăti românesci.

Nici novela, nici conversare? Ce o se fia dara? Dóra nu vr'o tragedía séu comedía?

Nici un'a din aceste dóue din urma, ci améndóue de odata. O schitia tragicomica. Va se dica unu gali-matias.

Intocmai ca rezultatul multor cuvëntări înflorilate. Deosebirea între mine şi între unii oratori renumiti este numai aceea, că eu ve spunu din capul locului la ce aveti sé ve aşteptati; pe când densusi promitu frun-dia şi iërba, şi-apoi în urma ve alegeti cu unu — fécu.

Aşá dara, eu vreu sé ve înfaşezu unu ce tragicu, dar totu-odata şi comicu. Tragicu pentru mine, necaşitul erou al istoriôrei de mai la vale; dar comicu pentru dvóstre, cari veti binevoi a-mi dá onórea sé me ascultati.

Din aceste puteti vedé, că posiştiunea mea presinte va sé fia cam curiósá. Eu am sé me tênguiescu cu gele, iër dvóstre aveti sé rideti, — de cumva adeca veti gasi ceva spiritu în vorbele mele, şi nu veti paşi aşá ca şi cu aşá-numitele foi umoristice ale nóstre.

Nu-mi pasa, rideti — macaru şi în hohote — unde tonul meu va fi mai vrednicu de plânsu, căci critic'a acést'a va fi multu mai favorabila pentru mine, decât déca ati pastrá aerul seriosu, ma dóra ati şi cascá, acolo, unde se vor desvoltá pártile mai comice ale patianiei mele.

Căci în adeveru a fost o patiania. Dar dati-mi voi'a sé vi-o povestescu!

*

Într'o di, obositu de lucru, steteam pe gânduri, ca unde sé me ducu a-mi cautá vr'o distracţiune. Şi iéta primii epistol'a unui amicu dela ţera, care me invitá sé me ducu la el pe câteva zile.

Invitaştiunea acést'a imi érá fórté binevenita. Fra-tele Hector şedea într'unu satu cu staştiune de cale ferata; comunicaştiunea pân'acolo érá dara fórté comóda. În comuna mai şedeau şi alte familie, amicul meu avea o nevésta tinera şi frumósa, la care totdéuna petrecea câte o sora nemaritata a ei séu a lui, şi — ceea ce trebuia sé spunu din capul locului — eu eram nensuratu. Aşá dara cu totu dreptul imi puteam face nişte ilusiuni de o distracţiune cât de vesela.

Se n'ţelege, că primii cu cea mai mare placere invitaştiunea amicului meu, şi i depeşai, ca la diu'a ficsata trasur'a sé me aştepte la gara.

Povestii tuturor prietenilor mei cu cea mai mare bucuria, că me ducu la sate sé-mi petrecu, şi toti me invidiau pentru acésta rara desfetare; iéra eu, ajunsu la culmea entusiasmului meu, imi faceam mii de planuri frumóse, şi aşteptam cu cea mai mare nerabdare momentul plecării.

În fine sosi şi acela. Nu mai érá omu fericitu ca mine. Cum sé fi fost? Plecam sé me uşorezu de grigi, sé-mi mai facu distracţiune.

Dupa miédidi sosi. Amicul meu me aşteptá la gara cu o sania. Erá escelentu drumu de sania. Peste câteva minute me aflam la el acasa, unde ne primi surisul afabilu al dómnei, care mai érá insoşita şi de dóue surori ale sale.

Me aşteptam numai la una, şi gasii dóue. Va sé dica surprinderea érá cu atât mai placuta. Numai decât şi grabii sé dau expresiune acestei placeri ale me'e; iër dómn'a imi respunse :

— Surorile mele petrecu mai de dóue septemăui la mine. Şi de atunce totu lucrămu. Ne gatămu la nunta. O amica a nóstra se marita. Duminec'a viítóre isi va serbá ospetiul. Şi noi sântemu chiamate. Sperămu, că vei vini şi dtá.

— Dar eu nu süm invitat, — încercai a reflectá.

— Ba da, — respunse dómn'a, — invitarea dtale se afla la mine. Sciindu-se, că vei veni, em fost rugata sé ti-o predau. Iéta-o! Mirés'a şede în satul vecinu, pân'acolo vom face o partia de sania. Aşá dara, că ne vei insoşi?

— Cine ar puté refusá acésta surprindere placuta, mai ales când ea se împartăşesce prin nişte mâni atât de frumóse?!

Restul zilei trecu în conversaştiuni mai alesu despre viítórea petrecere. Toti ne faceam nişte visuri încântátóre. Apoi ne culcaramu, leganaţi de ilusiunile cele mai frumóse.

Dar grozava deşteptare!

Deminéti'a când me sculai şi privii afara prin feréstá, zarii că paméntul nu mai este albu, ci negru, căci néu'a se topise.

Dar nu numai atáta! Plói'a versá ca din cíuberu, şi érá tina cumplita.

Adio, frumóse prospecte de excursiune!

Debelatu intrai la dejunu. Eram necaşitu şi pentru mine énsumi, dar mai alesu compatimiam pe bietelee femei, cari din caus'a timpului nu vor puté merge la acésta petrecere, unde se pregatira cu atáta diligintia şi entusiasmu. Mi-am şi propusu, sé le mângaiu, încát va fi cu putintia.

Dar abiá intrai, dómn'a imi díse;

— Par că esti tristu din caus'a timpului schimbatu. Sé nu te superé acés'a! Noi sântemu deprinse cu timpuri rele.

— Dar, — observá barbatul, — pân'atunce şi timpul se póte schimbá iérasu. Mai e inca o nópte. Póte sé inghiacie, şi mâne vom caletori ca pe scândura.

— Înse chiar sé nici nu se oprésca plói'a, — díse un'a dintre fete, — totusi vom puté caletori pâna 'n satul vecinu, căci nu-i departe.

Ascultam suridéndu acésta animaştiune şi dísei:

— Ce bine ar fi pentru facatorii de drumuri nóue, déca o comisiune de dame cari se gata la jocu ar face revisiunea lucrării lor. Nici odata nu le-ar gasi rele!

— Dar avemu unu necasu mai mare, — continuá dómn'a. Sor'a mea Zoe s'a bolnavitu. Asta nópte i-a fost atât de reu, încát n'a durmitu nimica. Me temu...

— Nu te teme, draga, — o întrerupse domnişór'a Zoe intrându tocmai atunce, nu mai am nimica. Me aflu de totu bine. Voiu puté şi eu merge mâne cu voi la ospeti.

Me uitai la ea. Serman'a, érá palida şi par că tremurá de slabiciune. Totusi cu ce eroismu repetá :

— Nu mai süm bolnava. Şi eu voiu puté merge la ospeti.

Auđiti, domnilor, doftori? Lécul cel mai bunu pen-

tru ferreile tinere — e balul. Tóte prescriptele dvóstre sânt numai niște experiménte îndoióse. Acesta vindeca siguru.

(Va urmá.)

Iosif Vulcanu.

Mam'a cea órba.

„La revedere mama!“ „La revedere draga“
Si fiul plinu de visuri pléca in lumea n'tréga.

Tre u luni, si anul trece, cel dusu nu se ivesce,
De doru serman'a mama amarnicu se topesce.

Ademenitu de-a lumii insielatóre valuri,
Cel junc ratacesce pe departate maluri.

Trecura ani la mijlocu, de doru mam'a se stinge,
Mereu ea plânge diu'a si nóptea iérase plânge.

Intr'unu târdiu din lume acasa fiul vine :
„Ah mama, mama draga...“ grai cu-adânci suspine.

La sinu il stringe mam'a, pe facia-l netezesce,
Dar inim'a intr'éns'a se rupe, se sdobesce.

Câci vai! „la revedere“ in césu reu ea graise :
In lung'a asteptare, de plânsul multu orbise.

M. Pompiliu.

Trei-spre-þece la mésa.

— *Dupa Lafontaine.* —

(Urmare.)

— Eu sustinu contrariul, eu scúu cá ai, — adauge Saint-Phart cu veheméntia, — eu am descoperitu și la altii, cari asemene nu voiau sé spuna; au fost casuri, unde erá vorba de amputarea piciorului, dar eu n'am lasatu și l'am vindecatú radicalu. Déca voiam, ásu puté fi decoratu cu mai multe orduri, pentru cá am vindecatú mai multe picióre, cari purtau capete încoronate, dar n'am primitu, voiescu sé remánu independentu. Înaintea mea tóte piciórele sânt egale, și repetu înca odata, cá dta ai, dam'a cea surda are, tóta onorabil'a societate are batature la picióre, prin urmare permiti-mi se radicu unu toastu!

Saint-Phart se scóla de pe scaunu, reclama tacere și începe cu voce emóționata :

— Respectabila familia! Nici odata nu voiu uitá aceste dóue óre, petrecute în societatea dvóstre. Devotamentu meu l'ati câstigatu pentru totdeuna, și decâte-ori veti recurge la mine, totdeuna voiu fi gata spre servire. Permeteti-mi sé ve oferu biletul meu de visita, pe care veti áltá adres'a mea, și cu aceste radicu pocalul pentru stírpirea tuturor bataturelor dela piciórele dvóstre*. Cu aceste golesce pocalul dintr'o înghițitura, díce unu adió óspetilor și parascesce sal'a; peste unu minutu se aude și pórt'a dela strada închidéndu-se dupa dénsul.

Noi amu remasu încremeniti; dn'a M. alba în fa-ția, ca serviet'a ce avea înaintea sa, murmura : „Sânt-temu perduti! Omul acesta e adeveratu satana!... Trei-spre-þece la mésa! A beutu pentru mórtea nóstra!

— Sé vedemu, sé vedemu, — díce comandantul, omul acest'a nu e diavolu; eu începu a pricepe discursurile și toastul seu, iéta biletul :

„Saint-Phart, pedicurante*
4 piatía Bursei“.

* Medicu care curéza bataturele dela picióre.

Când am auđitu, ásu fi voitu sé se deschida pa-méntul sé me inghitía. Ochii tuturorá erau îndreptati asupra mea.

— Acest'a e amiculu dtale? — me întréba cu o voce reutaciósa notarés'a.

N'am pututu eși din perplesitate altfel, decât spunéndu totu lucrul ása precum s'a întéplatú. Toti au începutu a ride, și pe urma au aflatu, cá Saint-Phart nu e fára calitáti; toti au luatú adres'a, cugetándu, cá nu e reu a avé unu pedicurante în busunariu. Eu me simtiam mai bine, și ásu fi fost fericitu, déca nu vedeamu fácia cea întunecata a dnei M.

Dupa prândiu sosescu câteva persóne, între cari și dn'a Anastasia, careia dn'a M. i face totu felul de imputári grele. Dn'a Anastasia le aruncá tóte pe fiul ei Ignatu, apoi înșirá o mulțime de istorii, voindu sé arete, cá în viétia sa a prânditu și de dóue-þeci de ori, fiindu trei-spre-þece la mésa, și totusi n'a muritu. Dupa aceea vine la mine și-mi díce :

— Me bucuru, dle, cá vei face parte din famili'a nóstra. Cu Cecilia faci cel mai bunu norocu, ea e unu ángeru; ea va fi o femeia adorabila.

Magulitu de acésta întimpinare a dnei Anastasia, i stringu mân'a cu afectiune, și cu acést'a petrecerea se termina fára altu incidentu.

În díu'a urmátore me presentu desu de deminétia în familia, aflu pe Cecilia cu matusi'a ei Sjarlotta facéndu tapiserii, pe dl M. cetindu jurnalul seu și pe dn'a M. adâncita într'unu fotoliu. Ea me primesce cu urmátorele cuvinte :

— Ah fiul meu dragu, am fost sé moru asta-nópte.

— Ce te supera, scump'a mea mama, esti fórté palida.

— Trei-spre-þece la mésa! Oh scumpul meu! mórtea planéza asupra nóstra.

— Da, acést'a e adeveratu, ea planéza to.déuna asupra nóstra, noi sé-i dámu pace sé planeze și sé nu cugetámu la díu'a de máne, pentru cá aceea nu e a nóstra; sé ne bucurámu de timpul presentu și sé nu-l întunecámu prin cugete negre; lipsesce numai surisul dtale ca sé fimu fericiti.

Toti din familia se aduna în gíurul dnei M., iéra ea ne privesce cu ochi obositi și díce :

— Amicilor și filor mei, eu súm fórté alterata. Faceti-mi grația de a amána terminul cununiei dela 2 novembre pána la 2 januarie. Sé lasámu timpu sortii sé aléga pe acela, pe care l'a designatu sé móra.

— Vrei sé amáni cununi'a nóstra pentru o superstițiune, ce nu se póte justificá?

— Eu nu ve ceru decât o întârziare de dóue luni și acésta nu-i multu. Déca în acestu intervalu nu va muri nici unul dintre noi, voiu capetá sperantia; dar pentru momentu am o ideia ficsa, care me consuma, și ve juru cá-mi veti face multu reu, déca nu me veti ascultá... și cu acésta începe a versá torente de lacrami.

Cecilia mea plânge pentru cá vede pe mama-sa plângéndu, tatalu seu nu díce nimica, iéra matusi'a Sjarlotta ími díce la urechia sé cedezu pentru, cá dn'a M. are accesu de nervi, mai târdiu ínse tóte se vor arangia bine.

— Nu plânge, scumpa mama, eu voiu face totu ce poftesci. E adeveratu, cá dta detragéndu dóue luni din fericirea mea, me pedepsesci aspru; eu ínse nu dorescu decât a ve complacé.

Ne îmbracișámu cu totii de bucuria, ceea ce-mi dá și mie dreptul de a îmbracișá pe Cecilia; dar și meritámu átáta desdaunare pentru cele dóue luni perdute.

(Va urmá.)

S A X O N I :

Calindarul septemânei.

Ziu'a sept.	st. n.		Numele sântilor și serbatorile.	Sorele	
	v.	n.		resare	apune
Dumineca	16	28	† S. Ap. Ev. Mateiu.	7 43	4 17
Luni	17	29	Pr. Gregoriu Ep. N.	7 44	4 16
Marti	18	30	Mar. Platon și Rom.	7 45	4 15
Mercuri	19	1	Prof. Abdiu.	7 46	4 14
Joi	20	2	Cuv. Gregoriu Dec.	7 47	4 13
Vineri	21	3	(†) <i>Intr. în biserică.</i>	7 48	4 12
Sâmbeta	22	4	S. Ap. Filimon.	7 49	4 10

Scopul și misiunea gradinei de copii.

Despre scopul și misiunea gradinei-de-copii s'au ardicatu aserțiunile cele mai bizare, ce s'au menținutu până în ziua de astăzi. Buna-ora, așa credeau și credu încă multi, că acesta instituțiune s'a creatu, pentru a scurtă copiilor timpul în etatea ante-școlară și pentru a-i învățá jocuri, prin cari i putemu înveseli și le putemu procurá petrecere. Alții ier vedeau și vedu în gradin'a-de-copii o instituțiune, ce are de scopu, d'a ușură pe parinti, pentru câteva ore din zi, de copiii lor, a-i preservá, a-i îngriji și a-i deprinde cu ascultarea și cu șederea la unu locu. Societatea noastră înse, este departe încă d'a se ridicá la o privire mai înaltă asupra scopului și misiunii gradinei-de-copii în adeverat'a semnificațiune a cuvântului, și prin urmare este de cea mai sânta datoría a autorilor pedagogi, d'a demonstra, pe cât se va puté dar claru și de detaliatu, scopul și misiunea mai înaltă a acestei noué instituțiuni. Acesta datoría devine cu atât mai importantă, considerându că chiar multe din acele persoane ce pretindu a fi active, pe terenul gradinei-de-copii, sânt încă așa de puțin clare în privinț'a acestui subiectu.

Ca institutu de educațiune, gradin'a-de-copii pôte și nu trebuie să urmarésca alte scopuri, de cât scopuri generale, ca acele stabilite de științ'a generală a educațiunii. Precum veri-ce parte a unui întregu articulat trebuie să servésca întregului, totu asemenea și gradin'a-de-copii, ca parte a întregii sisteme de educațiune, are și ea a urmari scopul educațiunii în genere. Înse aci se nasce întrebarea, care este scopul principalu al întregii educațiuni?

Scopul cel mai înaltu al veri-cărei educațiuni nu pôte fi altul, de cât d'a stabili în elevu priceperea necesaria, precum și aplecarea și puterea iresistibila d'a duce o viață conform naturii sale dumnezeiesci.

Este evidentu, că gradin'a-de-copii, ca și veri-ce institutu de educațiune, nu va fi în stare d'a atinge singura acestu scopu, ci numai educațiunea completă (fără a escluse propri'a educațiune) pôte duce pe omu la adeveratul scopu.

Gradin'a-de-copii, ca și școl'a și educațiunea familiară, are numai o parte din misiunea principală spre a conduce pe elevul seu cătra ultimul scopu, și aci este locul d'a demonstra, care este și care trebuie să fie acesta misiune. Ea se pôte exprima în următoarele principie :

1) Gradin'a-de-copii trebuie să introduca pe elevu în viaț'a comună a omului cu Dumnezeu și să-l menție într'ens'a.

Acosta misiune nu presinta nici o dificultate. Elevii gradinei-de-copii — priviti cu atențiune și fără prejudețiu — stau tocmai pe acea trepta de dezvoltare, în care începe omul a cautá pe Dumnezeu și se linișcesce

pe data ce, prin cuvinte simple și copilaresci, îl cunoșce și-l priveșce ca pe creatorul veri-cărui lucru, ca pe bunul tata cerescu.

Aci înse învățătorea nu trebuie să scape din vedere mijlocele și metoda, deca nu voiesce a distruge sentimentul moralu, ce începe a resari și a se înaltá. Ea nu trebuie și nu-i este permisă a predá învățământul religiosu în obicnuitul sensu al cuvântului, cât de indispensabilu și de prețiosu ar fi acesta, precum și este în adevér pentru următoarele trepte de dezvoltare.

Învățământul religiosu este numai atunci la locul seu, când elevul seu școlarul este ore-cum în posesiunea religiunii. Religiunea stă în același raportu cu limb'a. Învățământul în limb'a maternă numai atunci este la locul seu, când copilul a vorbit'o deja în timpu de mai multi ani, după opiniunea pedagogilor germáni, cel puțin în timpu de cinci ani. Și în adevér, ce ar folosi unui copil de 3—4 și 5 ani gramatic'a cu regulile și definițiunile ei abstracte!

Teori'a nu trebuie nici odată să mérga înaintea practicei, ci trebuie să-o urmeze, și acesta cu atât mai multu într'unu domeniu atât de importantu ca acela al religiunii. Înse învățământul religiosu ne fiindu decât teori'a religiunii, de aceea perde totu dreptul d'a fi introdusu în gradin'a-de-copii.

Cel mai bunu mijlocu d'a înaintá și a dezvoltá sentimentul religiosu în copilul este și va rămâné totdeuna, ca atât gradinarés'a-de-copii, cât și mum'a, să fie ele ênsele petrunse de sentimentul religiosu, respunđendu într'unu modu simplu și copilarescu elevilor lor. la întrebări ca aceste : „Cine face ca să creșca floricelele? — Cine a facutu lun'a? — Dela cine primimu noi totu ce ne trebuie și totu ce ne face bucuría? — „Aceste le-a facutu bunul Dumnezeu din ceru! — El ne dá tóte aceste, pentru că ne iubésce așa de multu! — Prin asemenea respunsuri scurte și instructive, eșite dintr'o inimă piósa, primele educatrice facu mai multu, de cât profesorii și profesórele, cari se prepara a trece cu micii lor elevi probele despre esistinț'a lui Dumnezeu, întrebându și vorbindu-le multu, și pôte chiar într'unu modu monotonu despre ființ'a și calitățile lui Dumnezeu.

În micile lor rugățiuni și istorióre acesti copii învățá a se întreținé cu Dumnezeu, se deprindu a-l cunoșce mai de aproape și a-l iubi. Puținele istorióre biblice potrivite cu etatea lor, fiindu spuse copiilor într'unu modu simplu, sânt de ajunsu pentru a deșteptá într'ensii sentimentul respectului, al iubirii, al încrederei cătra Dumnezeu și Isus Christos. Înse nimicu nu influințéa, într'unu modu mai vatematoru, asupra copiilor mici, decât o esaminare și o catechisare în tóte acele materii ale vieții sensibile.

Religiunea trebuie mai întâiu simțita, și mai târđu adusa la o recunoșcere mai clară. Copilul să învățé a-si aprinde și a-si întari iubirea și încrederea sa în Dumnezeu prin iubirea și încrederea, ce o are el față cu parinții și educatorii sei, prin iubirea și încrederea Mântuitorului față cu Dumnezeu.

Iubirea generală pentru omenire isi are bas'a sa în iubirea de frati și de camaradi.

Gradin'a-de-copii cultiva religiunea lui Christu în modul cel mai suficientu, deca conducatorea sa, va fi patrunsa de iubire cătra Dumnezeu și cătra ómeni, și deca se cultiva în institutu seu acestu spiritu de iubire într'unu modu practic. Câte ocațiuni se presinta pentru a pune pe copilul fără instrucțiune, și cu atât mai multu, în raportu intimu cu Dumnezeu! Observațiunile întreprupte, înse aplicate în circumstanție elocinte ca d. e. „Acosta nu o voiesce Dumnezeu!“ — „Frațiorul teu, care a muritu este acum lângă bunul Dumnezeu!“ —

„Când vom muri, ne ducem și noi acolo și ne vedem iéra!“ — „Bunul Dumnezeu ne va ajuta și de asta-data!“ — „El ne-a ajutat totdeauna!“ Când aceste observațiuni vinu din inima, producu unu efect multu mai mare, decât tóte catechismele, sentințele și cântecelile învetaie pe din afara.

2) Gradin'a-de-copfi trebuie să introduca pe elevu în marea viétia de comunitate a omului cu natur'a și a-l menține într'éns'a.

Veri-ce omu este copilul mamei-nature. Corpul seu este formatu din materiile sale.

Făra natura nici unu omu nu pôte să se formeze și să existe. În totdeauna el este îndreptatu cătra dëns'a și legatu de dëns'a prin tóte fibrele sale.

Omul primesce dela natura hran'a sa corporala, precum primesce și pe cea spirituala din feluritele lucruri și fenomene ale naturei.

Ore ar fi posibilu, ca unu spiritu omenescu să se desvólte și să se formeze fără nici o basa a sensibilității sensuale, percepțiunii și intuițiunii? Nu, fără natura nu este posibila nici o gândire, nici o simțire, nici o vointă și nici unu faptu omenescu!

Natur'a dă omului cu profusiune cele mai pure plăceri sensuale și este o adevărata vale de bucuria, în care putemu recunósce pe Dumnezeu și fiint'a sa, minunatele sale calități precum și voint'a sa. De aceea gradin'a-de-copii are a conduce pe copilu gradatu în oper'a lui Dumnezeu și în revelațiunile lui, are să-l învete a observá obiectele prin simțuri și a le însuși cu încetul într'unu modu fundamentalu și siguru; cu aceste se léga cunóscrea formei, marimei, precum și greutatea, numărul, mișcarea, tonul și faptele. Tóte aceste, gradin'a-de-copii nu le dă elevilor sei prin învetaimentu, ci prin observări sensuale, unite cu explicațiuni și instructiuni scurte, provocându o acțiune și creațiune propria.

În gradin'a gradinei-de-copii elevii vor avé ocaziune d'a cunósce mai cu deosebire miracolile și frumusetia plantelor, animalelor și a mineralelor; în sal'a de mișcare și în sal'a de jocu elevii se vor deprinde cu activitatea omenésca, și astfel se va deșteptá într'énsii sentimentul despre legatur'a cea mare a tuturor lucrurilor și fenomenelor naturei, ce ne înconjoré.

3) Gradin'a-de-copii trebuie să introduca pe copilu în marea viétia de comunitate a omului cu ómenii și a-l menține într'éns'a.

Numai în contactu cu ómenii, omul devine omu. Numai simțul colectivității este în stare de a da o adevărata direcțiune simțului individualității. Acel omu, care se marginesce numai la persón'a sa, nu pôte să-si ajute și să se conducă cum trebuie în lume. El cade în egoismu și insensibilitate. Numai în mijlocul copilor se pôte deprinde copilul de a da espresiune înaltelor idei morale în modul seu propriu. Aci este locul de a procurá unu câmpu mai întinsu ideii de bunavointă și de iubire. În gradin'a-de-copii iubirea fratiesca pôte și trebuie să se întinda pâna la iubirea ómenirei. Aci idej'a dreptului se presinta copilului sub o forma mai decisa de cât în cercul familiaru și astfel în gradin'a-de-copii se face copilului mai claru, că și alții împartașescu drepturi egale cu dënsul.

Maria I. Casabianu.

George I regele Greciei.

În timpul din urma Greci'a iérasa a atrasu atenziunea lumei. La svatul unor puteri mari, ea n'a luat parte în resoiul russo-turcu, cu tóte aceste congressul din Berlin i-a acordatu și ei o recompensa, unu teritoriu din al Turciei. Grecii se simțeau multifamili

Înse congresul a facutu socotéla fără birtașu. Turci'a, pe a cărei conta s'a facutu acésta conclusiune, la rëndul ei a declarat, că nu se supune acelei hotariri, și că nu cedéza nici o palma de pamentu în folosul Greciei.

Urmarea acesteia fu, că regele a colindatu pe la tóte curțile pentru spriginu, și că a dispusu mobilisarea armatei sale, ca astfel cu forti'a sé ia ceea ce congresul i-a datu atât de marinosu.

Care va fi rezultatul finalu al acestei încordări, înca nu se scie. Se pôte înse presupune, că deocamdata Greci'a va trebui să renuncie la realizarea ilusiunilor sale, căci nici o putere nu o spriginesce, iér armat'a ei este multu mai mica, decât să se póta mesurá cu a Turciei.

În aceste împregiurări, ochii tuturor se ațintescu asupra regelui Greciei, care în adevér a ajunsu în o situațiune critica. Deci, la portretul seu din nr. presinte, adaugemu următoarele schitțe biografice.

George I, actualul rege grecescu, de origine e danesu, și este al treile fiu al regelui din Dani'a Christian XI. S'a nascutu la 24 dec. 1845, la 1862 fu alesu rege al Greciei, la 1866 se casatori cu principess'a Olga, nepót'a de frate a țarului, cu care are trei copii.

Dënsul e forțe liberalu și generosu, de aceea se bucnra de mare stima și respectu la poporul seu.

I. H.

Literatura si arte.

Cărți nóne: *O pagina din istori'a contimporana a Romaniei* din punctul de vedere medicalu, economicu și naționalu, unu volumu de 499 pagine, de dl dr. C. I. Istrati. — *Elemente de igiena individuala și cosmica*, cursu profesatu la seminarul și școl'a normala din Galati, de dl dr. N. Popescu-Tacheanu. — *Adevérul în religiune*, de Emil I. Critzmann. — *Despre proprietatea fonciara în Dobrogea*, dupa legile otomane, discursu rostitu de dl procuroru generalu Filitis la redeschiderea Curții de Cassatiune în Bucuresci pentru anul 1880—81. urmatu de „Respunsul“ dlui primu-președinte Al. Crețescu. — *Studie asupra constitutiunii Romanilor* séu Explicarea pactului fundamentalu dela 1866 de G. G. Meitani (broșur'a III.)

Doué piese nóne s'au jucatu de curënd în teatrul naționalu din Bucuresci: „Jadeșu“ și „Unchiașul saraciei“, ambele de dl Macedonschi. În cea d'ântăiu, precum cetimu în „Binele Publ.“, autorul a profitatu de o poveste bucurescena cu hazu, i-a datu o nuanția, a îmbracat'o cu hain'a versului, și a reușitu a formá o mica piesa în doué acte, draguția și placuta. A dou'a înse, precum cetimu în „Románul“, e numai localizarea unei piese franceze.

Musicalie nóne. La Táborszky și Parsch în Budapesta a aparutu: „4-k magyar ábránd“ de Cornel Abrányi, pretiul 1 fl. 50 cr.

Biserica si scóla.

Traducerea cărților bisericesci de nou în limb'a romána, care, precum scriseram, forméza unu punctu dintre agendele Sinodului din Románi'a întrunitu tocmai acuma, a deșteptatu și în diuaristica o mica desbatere. „Binele Publicu“ din Bucuresci a propusu ca pentru îndeplinirea acestei lucrări să se aléga o comisiune, în care să fia unu cunoscatoru al limbei ebraice pentru vechiul testamentu, alti doi cunoscatori ai limbelor elina și latina pentru noul testamentu și celelalte cărți bisericesci, la acești trei membrii să se adauga unu cunoscatoru al limbei románe și unul dintre cei mai eruditi episcopi pentru dogmele religióse. „Telegr.

Românu* din Sibiu reflectându la propunerea acest'a, dice că din comisiunea acest'a ar trebui să se faca parte și câte unul sau doi membrii din mitropoliele ortodoxe din Austri'a, Russi'a și Macedoni'a, seu cel puțin din mitropol'ia din Austri'a, unde românii ortodocși sânt mai numerosi.

Dieceș'a Orădii-mari. *Teodor Ternovanu* s'a numitu cantoru-învățatoru la Chegea; iera *Moise Tardiu* pâna aci cantoru-învățatoru în Sinteș'a, s'a transpusu în aceeași calitate la Chereșușu.

Capelani militari. Dl *George Sërbu* preotu în dieces'a Aradului, și *Zacharia Tilicea* preotu în archidieceș'a Sibiiului, sânt numiti capelani militari de cl. II în reserva.

Societati si institute.

Societatea literaria din Bucovina, în adunarea sa generala din 14 l. c. ascultă și raportul comitetului seu despre trebile și lucrările sale în anul 1879. Din acestu raportu vedemu, că secretaru s'a realesu dl *Miron M. Calinescu*, s'a înființiatu unu nou ajutoru de 200 fl. pentru tinerii români dela meserii, s'au ajutat 8 tineri dela universitatea din Cernauti cu câte 20—50 fl., unui rigorosantu i s'a platitu tacele în suma de 60 fl., s'au înființiatu două fundațiuni noue și anume „Fundațiunea contelui Emanuil Logoteti” cu capitalu de 2000 fl. și „Fundațiunea Alesandru Popoviciu” cu 1000 fl.; unu avocatulu polonu din Cernauti, dl dr. *Fr. X. Urbanschi*, a testatu Societății 200 fl.; calindarul ierasi a produsu deficitu; Societatea a cumpèratu în tovarășia o casa cu 16,500 fl.; bibliotec'a are 2191 opuri, 26 tablouri și 3 carte, în cabinetulu de lectura 19 diuarie; membrii sânt: 10 onorari, 16 fundatori, 109 ordinari și 5 activi, restanțele s'au urcatu la 2718 fl. Societatea are în proprietate imobila 16,500 fl., în obligațiuni 500 florini, 7200 franci, 1000 galbeni, 488 fl. 62 cr. în numeraru. Fundațiunea Pumnulena are în obl. 11,200 fl., în numeraru 761 fl. 54 cr.; fundațiunea dnei *Agnes Popoviciu* în obl. 2200 fl., în numeraru 78 fl. 34 cr.; fundațiunea contelui *E. Logoteti* s'a esauriatu; fundațiunea dlui *Al. Popoviciu* asemenea. Din toate aceste fundațiuni s'au datu stipendie.

Adunare învătătorësh'a. Domnul *Toma Ioandrea*, președintele ad hoc al desparțemântului I (Sibiu) al reuniunii învătătorilor români gr. or. din ținutul Sibiiului, invita acestu desparțemântu la o ședința pe diu'a de 14/26 l. c. la 9 ore înainte de miédiadi în sal'a seminarului Andreianu.

C e e n o u ?

Regin'a ca economă. Sub acestu titlu unu diuaru unguescu publica unu articolu, în care se dice, că *Maj.* Sa nu se intereséza numai de sport, ci și de economă. De multe ori regin'a întreba de list'a de bucate, și mai ales când are ospeti, dă instrucțiuni; observa greșelile mai greu de descoperitu, căci se pricepe bine în de ale fertului și coptului, pe cari le-a învățiatu înca la cas'a parințesh'a. Are o mica mașina de feriu, pe care ferbe adese ori, gatindu câte o bucată favorita pentru barbatul, fiul seu fiic'a sa *Valeria*. Nu de multu unu membru al familiei regesh'a a poștitu galusce cu prune, înse bucatariulu curții deveni foarte confusu și în urma recunoscù, că nu scie să le faca; atunci regin'a ordonă a i se aduce mic'a-i bucataria, și în scurtu timpu gati galuscele cu prune, îmbiându cu ele și pe bucatariulu rușinat. Acuma bucat'a favorita a reginei este pogacit'a.

Românc'a din Maramureșu, *Anitiă Ovrin*, care prin admirabil'a-i frumșetia a facutu așa frapanta impresiune asupra moștenitorului de tron și a suitei sale, încât tota Societatea a petrecutu o ora și jumetate cu

ea, e din satul *Cabula* și are șapte-spre-dece anișori. O talia svelta, nalta și mlădișoa, peru negru ca pen'a corbului, niște ochi întunecati ca noptea neșra, buzit'e roșie, gātu albu, ieta schit'a fotografica a ei. Pitorescu-i costumulu naționalu i-a mai potențiatu frumșetia, care a încântatu pe toti. Pictorul moștenitorului de tron a fotografat'o și desemnat'o numai decăt. Aliet'i'a Sa ar fi doritu s'o audă și cântându, înse ea, pré emoționata, nu putu implini cererea ast'a.

Sciri personale. *Esc. Sa Miron Romanul*, archiepiscopu și mitropolitulu gr. or., s'a rentorsu din Budapesta la Sibiu, în vinerea trecuta. — *Dl D. Alda-Popa* de Comana superióra, locotenentu c. r., fu transferatu din institutul geograficu militarulu, la regimentulu de infanteria nr. 50. — *Dl dr. Branza* petrece în Budapesta și studieza în museulu de acolo flor'a Ungariei. — *Esameru notariulu* în Biharia facura țilele trecute urmatorii tineri români, dnii *Iosif Popu*, *N. Vladu*, *Dim. Filip*, *Ioan Bica*, *George Tulvanu*, și *Zenobiu Muresianu*. — *Doi juni romani*, dnii *Ioan Cloja* și *George Baiulescu*, amândoi din Transilvani'a, fure promovati la 5/17 l. c. de doctori în medicina la universitatea din Viena. — *Pr. Ssa dr. Victor Mihali*, episcopulu Lugosului, a sositu la Budapesta.

Diet'a. Începemu cu aceea, că opozițiunea coalitata a încetatu să existe, căci partid'a acest'a s'a desființiatu; membrii ei s'au întrunitu cu deputatii cari nu aparțineau nici unei partide, și formara unu clubu nou, numitu: „Clubulu opoziționalu”, în care s'a înscrisu și *Sennyey*. În ședințele din urma, la desbaterea bugetului ministeriului de finanțe, discusiune mai lunga a deșteptatu cererea ministrului de a puté vinde din moștile statului în prețu de 50 milioane de florini; în urma împuternicirea s'a votatu cu majoritate de 27 voturi. În cursul desbaterii Irányi și-a esprimat dorința, pentru ca ungurii din Bucovin'a și din Moldov'a să se colonizeze în Ungari'a. *Mercuri* s'a începutu desbaterea ministeriului de comunicațiune; Irányi, la finea ședinței, a interpelatu pe ministrulu de culte, că pentru ce nu s'a întaritu statutulu organicu al autonomiei bisericesh'a catholice? În ședința de joi ministrulu *Szende* a subșternutu proiectulu de lege relativu la recrutarea din anul viitoru. Apoi se continuă desbaterea bugetului ministeriului de comunicațiune; dupa care urmă bugetulu ministeriului de comerț, și acuma se desbate al cultului.

Serbarea Iosif II. La Viena a începutu să se faca mari pregătiri spre a serba aniversari'a de o sută de ani dela suirea pe tronulu imperatului *Iosif*. Momentulu de frunte al serbării se va petrece pe piața *Iosif*, unde edificiile curții se vor decoră de cătra oficiulu de șambelanu, ier statulu lui *Iosif* de cătra municipalitate. În biseric'a capușinilor se va celebră o missa de gala, la care va cântă și reuniunea barbatesh'a.

Balu românu în Budapesta. Junimea româna din Budapesta la 20 novembre a ținutu o conferința, în care a decisu a arangia în carnevalulu acesta unu balu în favorul Societății de lectura „*Petru Maior*”. Spre acestu scopu s'a alesu unu comitetu arangiatoriu, care și-a începutu deja activitatea. Prospectele sânt bune.

Hymen — revocatu. Aceeasi mâna, care ni-a împarțesitu incredințierea dlui *Emiliu Muresianu* cu domnișor'a *Lucreția Vultur* în Bërseul-de-sus, ne roga să revocăm acea scire, ca nerealisata.

Albumulu artistilor boemi, proiectatu pentru cunun'a moștenitorului de tronulu *Rudolf*, nu se va realisa. Țilele trecute vr'o patru-șeci de artisti ținura adunare în Praga, și cu 33 voturi contra 7 decisèr, că țină la hotarirea lor de mai nainte, ca tecstulu albumulu să se scria numai în limb'a boema. De ora-ce

inse comitetul festivităților nu putu să admita acést'a, nici albumul nu se va face.

Rubric'a permanenta. *Protonotarul comitatului Nitra*, Béla Moró, a falsificat documente și a defraudat bani în sum'a de vr'o 15,000 fl.; el a fost numai decât arestatu, și investigațiunea s'a pornitu. — *Emericu Kátai*, unu cassariu al contelui Alesandru Károlyi în Pestá-noua, a defraudatu vr'o două-zeci și cinci de mii.

Sciri scurte. *Regele* n'a primitu deputațiunea tramisa de adunarea poporului din Clușu în afacerea redactorului Bartha. — *La cunun'a mostenitorului de tron* s'au chiamatu toti mitropolitii și episcopii din mo'arhia. — *Bugetul Budapestei* pe anul 1881 se urca la șese milioane și unu patraru, deficitul la șese-spre-zece mii fl. — *Din Bužiasiu* se scrie, că statu'a lui Tréfort, care s'a propusu acolo, are să fie numai o înzestrare de gradina, căci o statuá monumentala nu compete celor vii. (Dlui Tréfort dóra nici dupa mórte.) — *Academi'a* știintificá unğureșca luni a alesu, în locul repausatului Csengery, vice-președinte pe ministrul Teodor Pauler. — *„Neue freie Presse“* din Viena s'a vëndutu, Länderbank a cumperat'o. — *Diuarul „Ceske Noviny“* din Praga, din incidentul afacerii din Clușu c' redactorul Bartha, dorește, ca în armata limb'a germána să se înlocuieșca cu limbele singuraticelor națion-rități. — *Schmerling* nu peste multu va publicá memoriile sale. — *La D. Samartin* în Transilvani'a la 15 novembre s'a înființatu stațiune telegrafica.

Sciri din Români'a. *La Bacau* s'a formatu o societate comerciala sub presiul dlui V. Mancasú și intitulata: „Deșteptarea“, al cărei scopu este să îndemne pe români a îmbracișá ramur'a comerciala. — *Corpul didacticu din Ploesci* a înființatu o societate prin care să intruněșca pe toti membrii sei într'unu corpu compactu. — *La Braila* se va constitui în curěnd o societate literaria: „Românismul“, avěndu de scopu fondarea unei biblioteci cu unu cabinetu de lectura, precum și a da ajutóre cu cărți și îmbracaminte elevilor sermani de ambele secse. — *Guvernul*, precum cetimu în „Românul“, a destinatu sum'a de lei 2000 spre a cumperá tablouri din cele espuse la „Concórdia Româna“. — *Aninsu* puțin pe la Focșani, Adiuđ, Botoșani, T. Frumosu. — *Domnul și Dómna* au facutu duminěca deminěti'a o excursiune la Sinaia, de unde s'au întorsu s'er'a la palatul dela Cotroceni.

Cronic'a lumii.

Derviș pașá a intratu cu putere înarmata în Dulcigno, inse nu fără o lupta óre-care, căci albanesii îl împinara cu armele 'n mâni, în urma inse totusi capitulara; acuma dēnsul a invitatu pe Bozo Petroviću, împuternicitul Muntenegrului, ca pentru predarea orașului să mērga la Conia a se consultá.

O cunun'a interesanta s'a serbatu în septemán'a trecuta la Paris în biseric'a Saint-Roche. Locotenețele de infanteria principele Roland Bonaparte s'a cununatu cu dșór'a Blanc, fiic'a mai tinera a lui Blanc, care a fundatu casin'a din Monaco și alte bance de jocuri. Unu publicu fórte numerosu a asistatu la acésta cununia; între alții acolo erá și principess'a Mathilda, dn'a Rattazzi, dnii Rouher și Paul de Cassagnac.

Mod'a frisurii femeiesci a fost subiectul unei consultări serióse în congresul internaționalu al „artistilor de peru“. Frisorii din Paris de multu timpu se supera, că în privinți'a frisurii femeiesci nu Parisul, ci Engliter'a dá direcțiunea. Negustori'a cu peru falsu asemene a scađutu fórte, deci frisorii din Paris, al căror numeru se urca la cinci mii, și-au veđutu periclitata subsistinți'a lor. În urmarea acesteia presiul Societății lor nu de multu a îndreptatu unu apelu cătra

toti „artistii de peru“ ai lumii, să se înfațeze în congresul de frisorii din Paris și să ia parte la emulațiunea frisorilor. Acésta emulațiune a avutu locu în septemán'a trecuta în circulu de vėra din câmpii eliseici, fiindu de față unu publicu fórte numerosu. În mijlocul circului erau aședate niște mese, și înainte fia-căreia ședea o femeia fórte frumósa: aceste erau „obiectele de emulare“, servindu „artistilor“ ca modeluri. Trei emulări erau destinate pentru coafure istorice, și, spre marea suprinđere a parisienilor, tóte trei premiile fure căștigate de straini. Cel mai mare interesu inse s'a deșteptatu prin nou'a moda persiana numita: „Coiffure de Paris“, la care putura emulá numai frisorii din Paris. „Opul“ premiatu fu declarat „moda“; acésta coafura pare simpla, dar e cu atât mai artistica: în gürul feței niște crėpés de bandeaux forměza cadr'a, ier pe partea de dinapoi a capului din gramad'a de împletituri se face unu chignon, și din aceste două plete gróse cadu pe umeri.

Salonul dnei Adam în Paris este acuma centrul de întelnire al celei mai alese Societăți. Dēns'a, precum se scie, e redactriti'a importantei reviste: „Nouvelle Revue“, și ca atare are legaturi cu cele mai distinse celebrități politice, literarie și artistice din țera și din strainetate. Societatea care s'aduna acolo acusi conversėza, acusi arangěza felurite represintațiuni. Acolo se și decidu multe cuestiuni literarie, și seratele aceste au devenitu renumite în capital'a francesa.

Unu prândiu de instalare. Geogel Nevi, fratele marelui conte de Warwick în diu'a instalărei sale ca arhiepiscopu de York, dede nobilimei, clerului și notabililor ținutului, unu prândiu la care se consumă: 300 tone de bere, 104 tone de vinu, 18 boi grasi, 6 tauri, 600 de porci, 300 vitiei, 4000 de gășce, 3000 de claponi, 100 de pauni, 200 caprióre, 2000 pui de gaina, 4000 porumbei, 4000 de iepuri, 4000 de rațe, 200 fasanii, 500 potárnichi, 4000 de becatie și alte sute de alte soiuri de animale și paseri locale; apoi 4000 pražituri reci, 1000 taiere de inghiatiata, 400 de placinte, 300 frigari fripte, 8 vitiei de mare, 4 chiti, etc. La acésta serbatóre contele de Warwick a facutu pe întendentul, contele de Bedford, pe cassierul, lord Hastings, pe controlorul; alti seniori au îndeplinitu alte funcțiuni. În serviciu au fost 1062 bucatari și 515 marmitoni. Acestu colosalu ospetiu s'a petrecutu în Engliter'a.

Unu testamentu escentricu. Jacob Dunlap, unu celibataru din America, a muritu de curěnd, lasându prin testamentu ca legataru universalu pe unu anume Clawson ce-i facuse unu micu serviciu acum cățiva ani, cu condițiune espresa să ia de soția, înainte de 4 martie 1881 séu în acea și cel mai târđiu, pe o fėta pe care să n'o fi veđutu nici odata înainte epocei deschiderii testamentului. Ne îndeplinindu acésta condițiune, moștenirea va trece la instituțiuni caritabile. Moștenirea cuprinde imobile importante și o suma de 125 mii fr. în titluri de statuu.

Statistic'a presei americane. Actualmte aparú în Statele-unite americane 9723 diuare și alte scrie. periodice, dintre cari 1239 sânt numai în statul New-York și 351 în California. Înmulțirea cea mare a organelor presei se pôte vedé din aceea, că în anul trecutú ieșiau în statul New-York 1174 și în California 286 foi. Chiar și în statele apusene cele mai puțin populate e pres'a în flóre; în Dacota aparú 42 diuare, în Nebrasca 140, în Montana 11, în Idaho 8 și în Noul-Mexico 12.

Sciri straine. *Senatul Belgiei* a decisu să nu mă ia parte în corpore la vr'o ceremonía de ori-ce cultu. — *Cas'a Rothschild* din Londra a datu două sute de pundi sterlingi pentru pagubitiu din Zagrabia.

Feliurite.

Femeile fumătoare. Dr. Decaisne, cronicarul științific al *diarului „La France”*, încă de la 1864, a semnalat Academiei de științe urmările foarte grave rezultându din întrebuintărea tutunului, atât la oameni cât și la copii. Una dintre cele mai înspăimântătoare din conclusiunile sale, este formulata astfel: „Usul tutunului la copii, chiar restrînsu, duce adese ori la alterațiunea sîngelui, și la principalele simptome ale chloro-anemiei, decolorărea fetiei, slabiciune, sgomotu de suflu la carotide, palpațiunile și intermitențiile cordului, diminuarea cantității normale a globulelor sanguine și dificultatea digestiunei, etc.” Cercetările, pe cari dl dr. Decaisne le-a urmaritu cu metoda severa dela acea epoca și pîna astadi în studiul seu asupra efectelor tutunului la femeile cari fumăza, confirma pe deplinu aprecierile sale anteriore: „La femei, ca și la copii, intermitențiile batăilor cordului și ale pulsului sînt multu accentuate: și la femei întrebuintărea tutunului într'o dosa mai maricica, duce la aceleasi simptome de chloro-anemie, și adesea desvolta de timpuriu unu gustu pronunțiatu pentru beuturile tari”. Recomandămu aceste rënduri andaluselor din lumea cea mare și cea mica.

Impermeabilitatea stofelor. S'a gasitu unu nou mijlocu de a face stofele impermeabile; acēsta procedare pare a da rezultate foarte utile, și este simpla. Ea consista în a trece obiectul ce voiesce a se prepară sub o presa conținēdu o compozițiune particulara. Prin acēsta operațiune metas'a se pōte face impermeabila într'o minută seu dōue, fără sē rezultē nici o schimbare în țiesetura seu colōre. Se pare chiar, că acestu mijlocu contribuē a ficsă colōre. Totu felul de țieseturi potu fi tratate astfel, hărți'a, peleriele de paie, pelea, etc. Din dōue stōfe de metasa albastra, una a fost supusa preseii, amēndōue au fost apoi supuse unui eurentu de apa timpu de cîteva secunde. Pe bucat'a impermeabila ap'a a cursu fără a o muiă, pe cînd în cealalta a intratu apa. O parte dintr'o bucată de hărția sugetōre supusa procedării a devenitu totu atît de impermeabila ca și otîelul, pe cînd cealalta parte a conservatu calitătile sale absorbitōre. O bucată de hărția colorata roșu a devenitu impermeabila ca și cum ar fi fost de cauciuc. Nōu'a procedare, de și face articolele impermeabile, lasa sē trēca aerul prin ele, avantaju ce nu se putuse obținē nici odată.

Mijlocul de a feri stofele de atacul insectelor. Pentru a feri cu desevēșire stofele de atacul insectelor, este de ajunsu de a pune în scrinuri seu în camer'a în care sînt depuse, o sticlutiă destupata care sē conțina o cantitate ōre-care de acidu fenicu. Cu tōte aste nu trebue a uită, că acidul fenicu evaporēza foarte rapede, ceea ce silesce a reînōi din cînd în cînd aprovizionarea sticlutiiei. Nu trebue sē se tēma nimeni de-a pică din acestu fluidu pe stōfe, de ōre-ce petele pe cari le produce, sînt momentane, și aerul e de ajunsu spre a le face sē dispara. Prevenimu cu tōte aste pe cetitōrele nōstre, că acidul fenicu are unu mirosu foarte tare și că mai multe persōne îl considera de nesuferitu.

Datine chineze. Din timpurile cele mai departate exista în imperiul Cerescu o datina care a fost în totdēuna observata cu religiositate: acēsta datina consta în a plantă într'unu terēmu consfințitu, îndata ce o nōua dinastia se urca pe tronul, unu arbore a cărui creștere, studiata cu atēțiune de astrologii curtii, le permite a pređice viitorul dinastiei. Acēsta s'a facutu și pentru suveranii din ramur'a Fatzing cari domnescu

în China dela anul 1628 al erei nōstre. Cel d'antăiu imperatu din acēsta dinastia, Șunssi, a pusu sē se planteze în curtea unui templu unu nucu care traiesce încă. Diuarele chineze anuncia în adevēru, că cu tōta vērșt'a sa înaintata, acestu arbore dinasticu s'a îmbracatu dia nou în primavēr'a trecuta cu unu desu tufișu.

Curațiunea giuvaerelor. Giuvaerele se curatîa cu apa de sapun. Ele se ștergu cu o peria foarte fina; dupa aceea cu o peria mōle se frēca cu albu de Sp-rni'a. După aceea se ștergu cu o pele de capriōra seu cu o manuşa.

Cantitatea de limbi pe pamēntu. Limbile pe cari le vorbesce omenirea sînt 860, din cari în Europa se vorbescu 53; în Africa 114; în Australia 116; în Asia 153; în America 423.

Ghicitura de semne.

de Silvia Tamașdanu.

5; ! ..2— 4?5 *2†*5 '— :5?1
4;:22 (12 *1(53 2—*5!—2*3,
*1 23.1†:3 :3 2—,4:5?1,
:3 3—3 5(4?3 —1(5?,2—2*3.

*3 1†:2 †*13'5 §21*22 (11
*3 1†:2 5—,1?3!3 (5?2*3,
:1 2— 4?1 *2†*1, ?11,
(5—,52 †3,1*3-(2 ?5—2*3.

2. †*5—25—3.

Terminul de deslegare este 21 decembre. Ca totdēuna, și de asta-data se va sorti o carte între deslegatori.

Deslegarea ghiciturii de semne din nr. 74:

La o randunica.

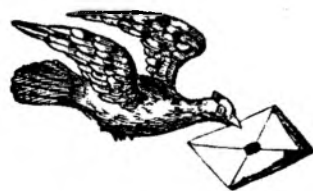
Paserică trecătoare
Ce eterul strabatēdu,
Leganata p'aripiōre
Vii din patria cîntādu:
Te salutu cu buciua
Pe acestu pamēntu straīnu.
Unde nimenea nu scie,
De-su voiosu seu de suspinu.

Bolintineanu.

Bine au deslegat'o dōmnele și domnișōrele: Emilia Popu n. Marcusiu, Elena Zacharia n. Daminescu, Dragina Mera, Ida Mladinu, Tecla Curtescu, Iosefina Ardeleanu, Maria Moldovanu, Zoe Dimbu, Minodora Micșunescu, Amalia Popoviciu, Maria Popoviciu, și domnii: Dimitrie Prunesiu și Eliseu Barboșu.

Premiul l'a cāștigatu dșōr'a Maria Moldovanu.

Poșt'a redacțiunei.

Dlui A. B. in Belintiu. Fără sē-l cetimu, nu putemu responde, dar de ocamdata nici spa-iu nu avemu.

Gherla. Ne mirāmu că nu a sositu, căci de aice s'a ramis. Acuma se expedēza a dōu'a ōra.

Dlui P. I. in Macin. Dēca ai primitu epistol'a nōstra, le rugāmu sē ne tramiti ceea ce amu cerutu.

Dela Caransebsiu pana la Hatiegu. Schitia de celtoria. N'amu gasitu in ea nimicu nou, decăt că pe cale n'ai capetatu papricasiu, deci a trebuitu sē mānci galasiu.

Proprietaru, redactoru respundiatoru și editoru:

IOSIF VULCANU.